

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 199. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm5483/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Eden blev en indfødt Hollænder, den velbetælte Meursius, indfaldt til Kronikens Bedste, og sammenstred, som til Grams Anmærkninger, nok en latinsk Historie. Bedre Gavn gjorde Stephanus den Yngre som var Historiograph da Fjerde Christian døde, thi han foranstaltede den første og sidste i Danmark trykte Udgave af Særos Bog, men det ene med det andet viiste, at de danske Adelsmænd og Børde havde mistet deres historiske Kund, ja det viser intet tydeligere end Stephanii vidtløstige Anmærkninger til Særo, som for det meste er Ordslaverie og Ordkrum, hvor man endog forgjæves søger Meningen af mørke Ord og Bendinger oplyst.

Saaledes see vi, at det er kun i den første Menneke-Alder af Christian den Fjerdes Regiering, og som altsaa omtrent endes med 1625 eller den tydske Krigs Begyndelse, at der endnu, kjøndt i stærk Aftagende, spores nogen Varme for dansk Sprog og Historie i Forening, og at denne Varme haade i det Hele er Danmarks Livsaande, og diensynlig var det eneste aandelige Baand der sammenknyttede Adels-Slægterne med hinanden, med Konge og Fædre-land, kan ikke vel nægtes. At nu Følgen af denne Kulde og Brost maatte være Uenighed og Afmagt, er ligesaavist, som at derved rimelige vils Landets Sønderrivelse og Trældom beredtes.

Selv var Christian en Kongeaand med et lyst Hoved og et Kæmpe-Hjerte, som vilde raade

